

NAŠ GLAS

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev
za Slovenijo v Ljubljani.**

Cena posamezne šte. 2 K 50 vin.

„NAS GLAS“ izide vsak četrtek.

Celoletna naročnina K 100.—

Polletna naročnina K 50.—

Četrletna naročnina K 25.—

Za inozemstvo je dodati poštnino. Oglasi
po ceniku.

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta šte. 20/II. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znak. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

ČANEC (Ptuj):

Šole in šolniki.

»Naš Glas« je prinesel že več član-
kov, tikajočih se šolstva. Marsikdo je re-
kel: kaj je »Naš Glas« postal šolski list?
Ali nimamo dovolj drugih brig, kakor da
se v našem glasilu pričakamo, ali naj se še
poučuje grščina ali ne? Drugi zopet so
pritrjevali g. F. R. češ, nam je treba mo-
dernih, praktičnih šol; zopet drugi so pri-
trjevali gg. rav. Vajdi in prof. Bračunu.
Kdo ima prav? Vsi trije; toda nobeden
ne obravnava snovi izčrpno, ampak vsak
z ene izmed možnih nešteti strani. S te-
ga stališča ima prav. To neizčrpno ob-
ravnavanje je treba poudariti, da ne bo
nesporazumljenj v vrstah čitateljev-star-
šev, ki stavijo svoje nade v šole.

Dopisov g. F. B. ne moremo vzeti
dobesedno, sicer bi ga ne smeli smatrati
za resnega. On pač hoče reči, naj se
otroci za časa dolgotrajnih srednješolskih
študij naučijo tudi olike, naj se jim tudi
obrazloži, kako bi se dale izrabiti naše
bogate vodne sile in kako sicer dvigniti
blagostanje naše domovine, nadalje kake
so posledice, če država ne prizna vojne-
ga posojila, o pomenu agrarne reforme
itd. itd. In tu mu bo moral vsakdo pri-
trditi: prav imaš. A vsem v tolažbo bodi
povedano, da tega učni načrt za srednje
šole ne samo ne izključuje, nego vse to
celo predvideva. Če g. F. B. resno zavra-
ča teoretični pouk, s tem pač kaže, da o
poučevanju, razlaganju nima pojma. Sve-
toval bi mu, da eksperimentira le malo
pri svojih otrokih in uvidel bo svojo zmo-
to. Kako daleč ima iti teoretični pouk, to
je vprašanje, ki ga ne bo rešil in ki ga naj
ne rešuje »Naš Glas«; to skuša rešiti po
svoji najboljši moči vsak, ki je vprežen v
stvar. Stara stvar pa je, da je kritizir-
ati lahko, ustvarjati težko. Vse tako pri-
ljubljene fraze o »modernih« metodah, ki
jih nevedčaki tako radi stresajo povsod
iz rokavov, o metodah, po katerih se uče-
nec nauči živ jezik v štirih letih perfek-
tno, so le izrodki domišljije, kakor sploh
vse koketiranje s tozadevnimi uredbami
»velikih narodov«. Resnica je, da takih
metod ni in da so francoske in druge šole
ravno take kakor naše ali pa še slabše. G.
F. B. in vsem pa naj bo tudi povedano,
da srednja šola ne vzgaja samo inžene-
rov, nego mora pripravljati za vse sta-
nove; zato seveda ni vse, kar nudi, za
vse, ker mora nuditi splošno izobrazbo.
Da bi bil kateri predmet obsojen, da
otroke mori, drugi pa, da jih oživlja, kar
menda misli g. F. B., je neutemeljeno;
gre vedno le za profesorja, ki uči, profe-
sor mora . . .; imel sem profesorja, pri ka-
terem sem se baš v grških urah naučil
prekorašnih stvari.

Če pravi g. prof. Bračun, da priprav-
lja srednja šola za univerzo, preplaši s
tem marsikaterega očeta, ki bo rekel:
moj Bog, moj sin ne bo naprej študiral!
Ali naj ga vzamem iz srednje šole in dam
v meščansko? Mnogi gredo namreč v
srednjo šolo napraviti nekaj razredov,
»da bodo imeli kaj v glavi«. Njim v to-
lažbo bodi povedano, da ravnajo prav.
To pač delajo načeloma sinovi »velikih
narodov« in sadovi so dobri. Srednja šo-
la mora nuditi in nudi nebroj koristnega
tudi tem. Meščanske šole, ki sedaj vsta-
jajo kakor gobe po dežju, pač niso nobeno
nadomestilo za vzgojo, ki jo hočejo nuditi
starši svojim otrokom s tem, da jih poš-
ljejo za nekaj let v srednje šole.

Srednje šole v Sloveniji stoje še na
evropski višini; nočem pa s tem reči, da
se na njih ne bo dalo marsikaj izboljšati:
to bo cilj poklicanih faktorjev, dokler bo-
do obstale šole in reševanja teh velevaž-
nih problemov bodo polnila strokovne
revije. — »Naš Glas« pa mora zanimati
druga plat tega vprašanja, ki je z dobri-
no srednjih šol v tesni zvezi: **gmojni po-
ložaj** naših srednješolskih profesorjev. Ali
je ta »Našemu Glasu«, ali je ta davkepla-
jujočemu slovenskemu ljudstvu znan? G-
motno stanje profesorjev bo pač dobro.
Stan, ki ima vršiti tako velevažno nalo-
go, ki ustvarja vso našo inteligenco, vse
naše stanove in ki s tem vodi narod, in
to zlasti še v današnjih časih, ko se
ustvarjajo nove kulturne smernice, ko je
človeštvo prenasršeno od destruktivnih
teženj, stan, ki mora, mora, mora, ta stan
je brezdvomno dobro situiran. »Osem ti-
soč kron imate na mesec,« mi je rekla
neka oseba, »saj ima major čez pet tisoč,«
in podoben odgovor dobiš povsod.

Logika teh ljudi pač je: predštudije
drage, dolgotrajne in težavne in prepo-
trebne, stan sam eminentne važnosti, ki je
bil v vseh državah dobro situiran, je na
dobrem tudi sedaj, saj so jim še po vrhu
izenačili plače pred meseci in potem so
poročali v bogljivi pol. listi, da je učni mi-
nister obljubil — in nedavno zopet, da so
se prof. regulirale draginjske doklade,
skratka — profesorji ne vedo kam z de-
narjem. To pravi logika ljudi. A tem pravim:
pustite vsa logiko, vse »samoobsebi-
umljivo« in poslušajte . . .!

Zadostuje naj nekaj dat, kako je pla-
čan človek, ki naj bo najizobraženejši, či-
gar stan zahteva, da je dovršil celo sred-
njo šolo, da je stradal, premagoval, stre-
mel in dovršil dolgotrajne trudapolne vi-
sokošolske študije, ki mora vedno študi-
rati, ki naj posveča vse svoje moči vzgoji
celotnega naroda, ki naj bo okusno oble-
čen, kar spada med eminentno vzgojna
sredstva (prof. z raztrganimi hlačami!).
Povem, da ima profesor z vsemi študija-

mi, solidno izšolan, z vsemi izpiti, ki je
krvavel tudi celo svetovno vojno, skozi
tri leta svoje službe 2400 kron letno manj
prejemkov kakor dvanajst let mlajši učitel-
ji-začetnik brez izpita, ki ima vrhutege
še prosto stanovanje in ev. kurjavo in ve-
liko cenejšo in tečnejšo hrano na deželi.
Učitelj iste starosti pa, ki je med tem že
vsa leta služboval, pa presega profesorja
v prejemkih okroglo za štirinajst tisoč
kron letno, in tako naprej.¹⁾

Poznam slučaj, ki je principijelnega
pomena, da bo imel dijak, ki je padel v
gimnaziji v petih predmetih in ki je šel na
učiteljsko, ob nastopu službe večje pre-
jemke kakor njegov profesor, ki ga je
vrget. Še več, nad tristo učiteljic v Slo-
veniji je na dopustu in vleče večje pre-
jemke kakor nad dvesto službujočih vseh
slov. prof. skupaj. In še na nekaterih
srednjih šolah poučujejo sedaj telovadbo
ljudskošolski učitelji brez strok. izpita
— če napravijo ti ta izpit in postanejo de-
finitivni, se jim zmanjšajo prejemki —

Pa poreče kdo, saj imajo svoje druš-
vo, kaj to ne dela? Delovanja profesor-
skega društva tu ne ventiliram, mislim
pa, da država sama naj ne uveljavlja prin-
cipa: če boš mirno garal, te ne bom vi-
dela, če boš pa grozil, te bom poplačala.

L. G.

Pustolovci v Mežici.

Nedavno smo v članku »Miessthal,
verzage nicht!« poročali o tem, kako se
uničuje tukajšnji rudnik radi visoke ca-
rine in kako Nemci to izkoriščajo v svoje
namene. Z načrti so bili tako gotovi, da
je neki odslovljen uradnik napovedoval
svoj zopetni povratak v 14 dneh. In res
je prišla sredi maja v Mežico družba
»Angležev« ter zahtevala od svetnika Si-
helka, naj jej rudnik izroči, ker ga je baje
kupila od Unije. Tukajšnji Nemci in nem-
čurčki so bili že kar omamljeni od ve-
selja. Saj so vedeli, da bi nova družba
vpeljala zopet stare razmere. Gosp. svet-
nik kot zaveden Čeh se pa ni dal ugnati
v kozji rog; brzojavil je v Ljubljano, od-
koder so mu odgovorili, da o izročitvi ni
govora; zastopnik Angležev pa je trdil,
da ima dovoljenje iz Beograda. Brzojavil
in pisma so bežala sem pa tje, medtem pa
so se jeli Angleži udomačevati. Napove-
dovali so banket za približno 40 oseb,
zatrjevali, da spoštujejo razmere in drža-
vo, da bodo delali v korist podjetju in de-
lavcev, le tega niso rekli, v katero bla-

¹⁾ Izrečno naglašam, da to ni napad
na učiteljstvo, ker jim vse to od srca pri-
voščimo!

gajno se bo stekal dobiček. Njihov zastopnik je govoril perfektno slovenski in njegov govor je bil celo ponatisnjen; Angleži namreč ne zbadajo tujerodcev z jezikovnimi šikanami, kakor delajo koroškonomški todelni, temveč se sami uče jezika, zato pa poberejo dobiček in ga spravijo iz dežele.

Na sklicevanje o dovoljenju iz Beograda je seveda rudnik povprašal tudi v Beograd. Odgovorili so, da o kaki predaji ni govoriti. Tako se je nehal angleški pollet v Jugoslavijo, in g. svetnik jim je dobro povedal, rekoč, naj ne mislijo, da so v Transvaalu; njih manever je bil navadna pustolovščina, precej podobna pustolovščini onih banketarjev, ki so se dali povabiti in so se veselili novega gospodarja, nadejaje se, da pride dolina zopet v roke Nemcev. — Angleži so jo urno popihali z avtomobilom tja, odkoder so prišli (le na meji so imeli nekaj sitnosti); banketarjem pa zahtevamo pomoč od naše vlade, ki naj ukrene tako, da bodo že enkrat izginili iz naše doline oni temni elementi, ki brezdelno in prav dobro žive o špionaži in hujkanju posebno ob takih prilikah.

Politična oblast, kje si?

Da nismo imeli g. Sihelke, bi bili »domačini Korošci z navadnim banketom izdali rudnik, kakor so izdali nešteto naših koristi v coni A in B, a povrhu še sprejemali jugoslovanski kruh in denar. Tako izgleda praktična stran prislovice: Koroška Korošcem!

Svinčnik pa je dosegel še nov uspeh! Carina na svinec je popolnoma odpadla, in največ svinca gre v neko tovarno v Celovec. Tudi iz tega razvidimo popolnoma nepravilno mnenje nekaterih politikov, ki hočejo v naših krajih vpoštevati le jezik, ne pa tudi gospodarskih razmer, v katere je dežela zapletena. Dokler nimamo **lastnih tovarn**, v katere bomo vozili svinec, mu moramo pustiti pot preko meje v inozemske tovarne, ali pa reklamiramo dotično ozemlje zase; šele ko smo si sami industrijo osamosvojili, se nam ni treba brigati za tuje odjemalce.

Veseli nas, da je vlada tako hitro upoštevala naš glas o carinskem uničevanju Mežiškega rudnika, ki smo ga povzdignili pred nekaj tedni v zgoraj citiranem članku. Bilo je le v njeno in javno korist; mi pa smo zadovoljni z našim uspehom: tako se je zadeva za vse dobro končala!

A. BARAC.

„Duševni delavci“.

V rušenju starih vrednost je naziv »duševni delavci« samo še epiteton, ki si ga dajejo oni, ki sicer nimajo ničesar, — poslednji pajčolan, ki si ga v instinktivni obrambi devajo preko oči oni ljudje, ki bi se jim drugače v vsej nagoti pokazal njihov pravi položaj: zapuščenost, beda, prezir njih, ki imajo vse, in nezaupanje onih, ki ločejo sebi s svojo fizično močjo priboriti častnejše mesto v družbi. V vztrajni, odkriti in podzemski borbi izmed kapitala in dela ostajajo »duševni delavci« v sredini, med kladivom in naklom, prenašajoč udarce z jedne in z druge strani, preplašeni, nemi, brez orijentacije, obračajoči se zdaj na to, zdaj na ono stran, puščajoči, da jih vrtinec dogodkov vleče sam naprej, resignirano, fatalistično pričakujoči v vseobčem polomu ali spas ali konec.

Oblastva so polna ljudi, ki pišejo: uradi, ministrstva, kancelarije dajejo dela tisočim uradnikov, jadnih, nezadovoljnih, mrkih; po šolah ponavljajo druge legije

dan na dan, uro za uro večno isto pesem o konjunktivih, elementih, sinusih — pesem dolgočasno in žalostno, ki ji več ne znajo niti cilja niti smisla. In vsakega prvega v mesecu čaka s knjižicami, s plačilnimi polami itd. cela nepregledna vojska slabovoljnih, spačenih in osiromašelih ljudi, da sprejme majcen del od onega, kar je država s poslednjimi močmi nabrala iz neznatnih davščin, nestalnih carin in drugih dajatev ter taks. Vsaki četrtri, peti mesec, komaj sopeč pod bremenom izdatkov, napenja država svoj dih, da zmaga »izvanreden dodatek«, ki je velik po svoji vsoti, od katerega pa dobi posameznik tako malo, da deluje tak »dodatek« kot klofuta, kakor roganje, kakor žalitev. In vsako pot se ustvarja nova guba na čelu in vsako pot se skloni glava še nižje k tlom in vsako pot je ena iluzija manje — ostaja samo kot poslednji ostanek izgubljenega boja stalni epiteton »duševnega delavca« in tužni in grenki ponos — »pa smo vendarle nekaj več od ostalih«. In nič drugega.

Jugoslavija s svojimi izdatki, ki so tako nerazumno veliki napram dohodkom, je s svojimi financami podobna vozu, ki teče po brezcestju: težek je ta voz, razmajan, slabih osi, brez pravega cilja, na srečo z neverjetno možnostjo, da na vsak korak zopet obtiči, neroden, neokreten, polomljen. S tem vozom bi lahko mahoma obtičala nekega prvega dne v mesecu vsa ta kaotična, gladna, izlizana vojska, potrta, ubita, brezmočna. In ž njim vred bi morda izginila na veke tudi iluzija, ki v največ slučajih le zabranja pogled na bistvo stvari in ki je največkrat le breznačajna beseda, za katero ni ničesar realnega.

Kaj pa pomenja pravzaprav ta epiteton »duševni delavci« v dobi, ko se s citničnim, suverenskim posmehom vozijo mimo nas v avtomobilih ljudje, ki nič ne želajo in nič ne veljajo, in ko po barjih zelenici zapravljajo v eni noči toliko, kolikor znaša cela mesečna plača sivih doktorjev? — V največ slučajih — kakor rečeno — pomenja ta pridevek blede tolažbo z majhnim, zelo majhnim smislom, a s toliko ničemernostjo, da ob nji izginja gotovo vse ostalo. Ta ničemernost je nezavedna, večkrat nevidljiva, gotovo vedno brez individualne krivde — zadnji ostanek časa, ki poteka. Veke in veke so vzgajali ljudi s prikrito ali odkrito mislijo, da je človeka dostojno samo ono delo, s katerim se rok ne umaže. In skozi stoletja in stoletja je drla masa ambicioznih ljudi v kancelije, v urade, v šole brez ljubezni za posel, brez želje za stvaranjem, s to edino mislijo, da bodo nekaj — več od drugih. Toda prišel je čas, ki ruši red stvari, prišel je naglo in nepričakovano in vsa ta masa vidi danes svojo nagoto, vidi strahoto svojega položaja, vidi in zbegana zaman vprašuje: »A kako to...?«

Delo je produktivno ali neproduktivno, delo s srcem, dušo in delo brez volje, po naročilu; delo, ki ima vrednost samo po sebi, in delo, ki služi le vzdrževanju nekega sistema; delo, ki je komponenta v vseobčem napredovanju človečanstva, in delo, ki je le za kruh, za obleko, nadležna potreba življenja. Vsako drugo ocenjevanje dela pomenja prikrivanje istine. Tudi ocenjevanje duševnega dela spada pod te občne kriterije dela. Čemu dvigati na neki višji piedestal največji del birokratskih poslov, ko za te posle ni treba mnogo znanja, niti mnogo misli, ko večino teh poslov spretnije vrše izvežbani pisarji in diurnisti, negoli dovršeni pravniki? Čemu iskati poseben, lepši naziv za posel človeka,

čegar glava je lahko nepregledno skladišče znanja vsake vrste, a čegar vsakdanjsko delo je pusto prebiranje po različnih predalih tega skladišča, mehanično, hladno, mrtvo? Čemu postavljati razliko med prebiranjem in zlaganjem aktov po uradih, registraturah, arhivih, med mehničnim ponavljanjem gramatikalnih pravil, statističnega materiala, zgodovinskih dogodkov po normalkah, gimnazijah in vseučiliščih — ter med zlaganjem kamena, opeke, betona po tunelih, na zgradbah, na nasipih? V pogledu porabe energije, v pogledu sodelovanja srca, uma — je prvi in drugi posel enako važen ali nevažen, a v pogledu koristi — železnice, tuneli, hiše ostanejo, medtem ko od papirja ostane končno le zadušljiv prah, a od največjega dela mehanično pridobljenega šolskega znanja edino žalostni spomin na mrtvi balast, s katerim si je človek moral v mladosti polniti glavo. Današnji položaj večine »duševnih delavcev« je le logična, četudi nezavedna posledica te ocene.

Nerazmerna večina birokratskih poslov nima absolutno nikake vrednosti same zase, nima nikake zasebne svrhe ter bi jih sploh ne bilo potreba v drugačni ureditvi življenja. Strahoviti formalizem, ki s svojo pezo tlači človeka pri vsakem koraku, ki ga veže, mu jemlje diha, ta formalizem se je rodil, samo da se more vzdržati nešteto nepotrebnih poklicev. Za te poklice so se oglasili oni, ki sicer nočejo delati samostalno, ki jim je ves namen življenja, da temu težkemu, kompliciranemu, tisočglavemu stroju omogočajo funkcijo. No, zdi se, da se je začel stroj majati in razpadati, da se premika vedno težje, ker ga utruja lastna težina in onih, ki so na njem. In vsi oni, ki žive od njega in so začutili nevarnost, kriče zdaj, včasih bojazljivo, včasih osorno: »Tudi mi moramo živeti! Tudi mi zahtevamo svoje pravice! Drugače se stroj ustavi!« — Toda stroj — stroj ni življenje, in morda ne bo prav nobene škode, ako se ustavi. (Konec prih.)

Predlog zakona

o državnih uradnikih, poduradnikih in službenikih.

(Dalje.)

Čl. 68. Drž. službenik preneha biti:

1. kdor je z razsodbo disciplin. sodišča obsojen na izgubo službe;
2. kdor je z razsodbo rednega sodišča obsojen na kazen večjo od šest mesecev zapora ali vobče na kazen za brezčasno delo;
3. kdor postane umstveno ali fizično nesposoben za službo, kar se dokaže s komisijsko preiskavo treh državnih zdravnikov na zahtevo pristojnega ministrstva ali dotičnega službenika;
4. kdor pride pod varuštvo, skrbstvo ali v konkurz;
5. kdor se je udal pijanstvu;
6. kdor se po sodišču proglasi za prešestnika;
7. kdor izstopi iz državljanstva;
8. za kogar se dokaže, da je službo dobil na temelju neveljavnih dokumentov ali da je zamolčal merodajne okoliščine;
9. kdor je brez dovoljnega opravičenja ostavil službo ali se ni javil na dolžnost tekom 15 dni;
10. kdor bi bil trikrat zapored ali šestkrat tekom službovanja slabo ocenjen.

Ocenjevanje službenikov.

Čl. 69. Ocenjevanje službenikov je pisмено in obvezno, a vrši ga koncem vsakega leta po priključenih podatkih od strani neposrednjega starešine posebna ocenjevalna komisija.

Sestava in delo komisii za vsaki resort posebej se odredi s posebnimi predpisi. Minister ocenja šefe, ki so mu podrejeni neposredno.

Čl. 70. Ocena se mora tekom mesec dni javiti službeniku. Službenik ima pravico pritožbe proti oceni na administrativno sodišče v roku 30 dni po priloženju.

Čl. 71. Za vsakega službenika se v dotičnem uradu (»nadleštvu«) napravi in piše službeniški list po predpisanem formularju; vanj se vpisujejo vsako leto vsi važni osebni podatki, ki se tičejo službenega razmerja in napredovanja v službi, kakor natančno opredeljenje osebnosti, ocene sposobnosti in dela, potek službe, vedenje, odsotnosti, kazni, odlikovanja, napredovanja, odpusti, posebne zasluge, obiteljske razmere itd. Službenik da takoj ob nastopu službe vse one podatke, za katere je osebno pozvan, da jih poda in javlja tudi event. kasnejše spremembe vedno pravočasno starešini.

Čl. 72. Oblastva, pozvana, da vodijo račune o stanju osebnih odnosov državnih službenikov, vodijo poleg službeniških listov tudi rang-listo (sic!), odločeno po službenih granah ali strokah. Posamezne rang-liste se koncem vsakega leta zaključijo in pošljejo vsem onim oblastvom, pri katerih so dotični uradniki, a šefi poedinih oblastev pošljejo te liste na vpogled vsakemu poedinemu uradniku. Ti pa imajo pravico tekom 14 dni se pritožiti pristojni instanci, če bi z »rangom« ne bili zadovoljni.

Čl. 73. »Rang« državnih službenikov se odreja po dobi, prebiti v eni in isti periodski povišici. Pri tem se čas, ki iz upravičenih razlogov ni vračunjen za periodsko povišico, ne jemlje v račun. V koliko pa bi to uvrščanje v rang ne bilo izvedljivo, so merodajne za rang te okoliščine:

1. kategorija (Čl. 15.), 2. priznani čas za pokojnino in 3. leta starosti.

Dopust, odsotnost in bolovanje.

Čl. 74. Državni službeniki razen onih, ki po posebnih zakonih uživajo dopust, imajo vsako leto pravico do odsotnosti zaradi dopusta, ako se temu ne protivi kak neizbežen službeni obzir.

Dolžina dopusta je za poduradnike in sluge:

- do 15 let službe 15 dni.
- do 25 let službe 20 dni.
- preko 25 let službe 30 dni;
- za uradnike:
- do 15 let službe 20 dni.
- do 25 let službe 30 dni.
- preko 25 let službe 45 dni.

Čl. 75. Ako se dopust iz službenih ozirrov ne bi mogel vobče ali le deloma uporabiti v enem letu, se prenese s pravico do polovice na prihodnje leto.

Čl. 76. Razen rednega dopusta (Čl. 74.) sme državni službenik zaradi svojih zasebnih poslov v enem letu izostati največ 20 dni z vsemi prejemki.

Čl. 77. Ako izostane drž. službenik nad 20 dni, velja pogoj, da za ta čas odpadajo prejemki. Ako bi daljša odsotnost šla na korist kakemu posebnemu držav. interesu, prejemki ostanejo.

Čl. 78. Odsotnost zaradi nadaljnjega ali novega strokovnega študija se dovoli, ako zahteva to državna potreba na temelju izjave strokovnega sveta. Ta odsotnost pa sme trajati najdalje 2 leti z vsemi uradniškimi pravicami.

Čl. 79. V slučaju daljše, zdravniško potrjene in uradno naznanjene bolezni ima službenik pravico na vse prejemke najdalje za 12 mesecev od dneva, ko je prenehal prihajati na službo. V slučaju še daljšega bolehanja lahko pristojna oblast dovoli, da dobiva službenik nadalje polovico svojih prejemkov, toda najdalje še za 12 mesecev. Po preteku tega roka preneha služba.

Čas, prebit na okrevanju se računa v bolovanje, a trajanje mu mora biti vnaprej odobreno s pristojno rešitvijo.

Čl. 80. Uslužbenka na porodu se smatra na bolovanju in sicer mesec dni pred porodom in mesec dni po porodu. Ta čas se ne računa v maksimum dobe za bolovanje (Čl. 79.)

Čl. 81. »Nadležnost« in postopek po dopustu, odsotnosti in bolovanju se uredi z zakoni o ureditvi poedinih centralnih držav. uprav. (??)

Dodatki za stanarinske položaje.

Čl. 82. Stanarinski položaji (?) v držav. službi so razdeljeni v 5 skupin in sicer:

I. načelniki oddelkov ministrstev in njim enaki;

II. šefi odsekov ministrstev in njim enaki;

III. podšefi ministrstev in njim enaki;

IV. vsi ostali nižji starešinski položaji.

Čl. 83. Vsem držav. uradnikom, ko so na starešinskem položaju, pripadajo posebni dodatki po tej skali:

- I. skupina 7200 din. na leto.
- II. skupina 4800 din. na leto.
- III. skupina 2400 din. na leto.
- IV. skupina do iznosa vsakdanske sledeče periodske povišice njihove odnosno najbližje večje kategorije.

Čl. 84. S posebno uredbo se bode odredilo, kateri drugi položaji raznih službenih vrst odgovarjajo poedinim položajnim skupinam iz Čl. 83.

Čl. 85. Uradnik, ki dobi po ustavi ali zakonu izvestni položaj, s tem ne pospeši svojega rednega napredovanja po periodskih povišicah. (??)

II. Uradniške zajednice.

Čl. 86. Vse ekonomsko, socijalno, moralno, intelektualno in strokovno izobraževanje v toku službe državnih službenikov, v kolikor tega sama država po ustavi in tem zakonu ni odredila, se prepušča občinim in strokovnim zajednicam državnih službenikov.

Čl. 87. Zajednice državnih službenikov po predhodnjem členu so občne in strokovne.

Čl. 88. Strokovne zajednice so one, ki imajo namen zediniti vse osobje ene in iste stroke državnih službenikov brez ozira na mesto službovanja, rang ali plačo. Strokovna zajednica je ena za vso deželo (»zemljo«), za vsako stroko posebej.

Čl. 89. Podrobno ustrojstvo zajednic si uredi same v duhu in mejah ostalih in tegale zakona, kjer so razložene njih osnovnice.

Čl. 90. Namen strokovnih zajednic je študij čisto strokovnih vprašanj občnega značaja kakor tudi odobrenje rezultatov poedinih strokovnih študijev ali neposredno ali s predlaganjem resortnemu Strokovnemu svetu ali ministrstvu.

Čl. 91. Strokovna zajednica ima pravico obtožiti svojega člana zaradi samovoljnosti in šikanje, prihajajoče s katerekoli strani.

Čl. 92. Namen občnih zajednic je:

a) študij vseh problemov moralnih, ekonomskih in socijalnih, ki so v tesni zvezi s službeniki;

b) stvarna priprava vseh onih sklepov, ki se predlagajo ali se sprejmo kot rezultat predhodnjih študijev;

c) izvajanje ideje narodnega edinstva po vseh slojih našega naroda.

Čl. 93. Občna zajednica vseh državnih službenikov mora imeti svojo nabavljajalno in gospodarsko za drugo ter svoj časopis. Za svoje člane si ustanovi socijalno-ekonomske tečaje. Občna zajednica enega mesta mora imeti svojega zdravnika in svoj dom.

Čl. 94. V breme občnih zajednic pada vzdrževanje svih bolnih članov, v kolikor jim lastni dohodki ne zadoščajo. Istotako podpiranje službenikove siročadi do polnoletnosti. V to svrhu morajo imeti svoj podporni fond.

Čl. 95. Strokovne in občne zajednice so pravne osebe; smejo imeti imovino, smejo biti legatorji in dediči.

(Dalje prih.)

Vestnik.

Nada brez konca in kraja.

Ne zavidamo nikomur, nasprotno, občudujemo velikodušnost gospodov načelnikov drugih resortov. Tako n. pr. je marsikateri gospodov oficijantov pri sodnji dosegel, kar si je zaslužil in često kar neposredno po položenem izpitu. To je bilo možno, ker so imeli močno oporo pri svojih višjih, ki niso znali samo oceniti potrebe in sposobnosti svojih pomočnikov, nego so jim dobili tudi vidno priznanje. Pa tudi sicer najdeš domala v vsaki številki »Uradnega lista« pod naslovom »Izpremembe v osebju« imenovanje raznih strok. Kako je to pri nas, pri finančni kontroli? Za časa preobrata je prišlo nekoliko komisarjev od drugod. To nekako opravičuje mnenje, da so s temi vsa mesta zasedena. Toda je tako? Ne, zakaž domala vse, ki imajo izpit za čin uradnika, celo po dva, carinskega in za uradnika finančne kontrole, se uporablja, da opravljajo službo uradnika ali da so zaposleni po pisarnah pri oblastih, dodeljeni okrajnim upravam, ali da so zaposleni kot vodje carinskih oddelkov. Kolikor jih ni na takih mestih, so sicer vodje oddelkov finančne kontrole, ki predstavljajo največkrat povsem dostojno mesto za čin uradnika, osobito služijo po mestih z velikim okrajem in toliko pridodeljenimi možmi. Kolikor jih je na deželi pri manj pomembnih oddelkih, pa tudi delujejo. Večina broji nad dvajset let službe, vendar je baš naša stvar odvisna od bog ve česa Ravno za nas ni zmisla, ne srca. Pravzaprav pa gre bržkone le za onih par dinarjev, ki bi jih dobili več. To seveda zadržuje za utemeljevanje vse tako velikopotezne ozkosrčnosti kakor bi jo v naši domovini pač nikoli ne pričakovali. Čas bi že bil, da storite korak naprej tudi za nas. Apeliramo tem potom s prošnjo osobito na gospoda poslanca profesorja J. Reisnerja, da blagohotno zastavi svoj vpliv na merodajnem mestu nam v prilog; vse druge činitelje pa prosimo, da ga podpirajo ali sicer blagovolino ukrepejo kar je potrebno.

Prizadeti.

Zagreb — Ljubljana. Prve dni junija t. l. sem prišel po opravkih v Zagreb. Ogledal sem si trg na Jelačićevem trgu ter konstatiral sledeče: Moka št. 0 se dobi v Zagrebu kg po 15 K, sladkor v kockah po 42 K, meso telečje po 18 do 22 K, goveje po 26 do 32 K, svinjsko po 28 do 34 K, mast po 36 do 40 K, črešnje najboljše kvaliteta po 12—14 K, sočivje,

kakorkoli se že imenuje, vse ceneje kot v Ljubljani. Stanovanja 3 sobe, soba za služkinjo z vso pritlikino mesečno 123 K itd. Z eno besedo, vse ceneje kot v Ljubljani. Pri uvrstitvi v draginjske razrede pa je uvrščen Zagreb v I. Ljubljana pa v II. razred draginjskih doklad. Brez komentarja.

Savez zemljiškopravniških uradnikov in izprašanih aspirantov kraljevine SHS s sedežem v Zagrebu. Društvo gruntovniških činovnikov za Hrvatsko in Slavonijo v Zagrebu je sklicalo na dne 5. junija 1921 v Zagreb svoj letni občni zbor, na katerega je povabilo tovariše iz vse kraljevine. Slovenci so podali na povabilo takoj pisмено inicijativo, naj bi se ob tej priliki ustanovil »Savez«, ter so stavili vsem tej stroki pripadajočim organizacijam potrebne predloge. — Vabilu se je odzvalo 54 gruntovničarjev iz vseh pokrajin Jugoslavije ter se je na predlog naših odposlancev gg. Spendeta in Zorka enoglasno sklenilo ustanoviti »Savez zemljiškopravniških uradnikov in izprašanih aspirantov za kraljevino SHS«. Pri takoj nato se vršecih volitvah v pripravljani odbor so bili izvoljeni: predsednikom gruntovničar I. razreda Vlad. Pšeničnik, podpredsednikom gruntovničar II. razr. Črnkovič, tajnikom gruntovničar II. razr. Jovan Četušič, odbornikoma pa ravnatelj zemljiške knjige Anton Špende in kanclist Anton Zorko. Ker so v Sloveniji zemljiškopravniški uradniki organizirani v skupnem društvu sodno pisarniških uradnikov, pride v slednje imenovanem društvu do sicer neljube, a neizogibne cepitve. K društvu zemljiškopravniških uradnikov in izprašanih aspirantov bodo imeli pristop vsi vodeči pisarniški uradniki, vsi zemljiškopravniški uradniki, uradniki sodne pisarne in sodnopisarniški oficijanti in pomočniki, ki imajo zemljiškopravniški izpit. Odbor društva sodnopisarniških in zemljiškopravniških uradnikov skliče v predpisanem roku izvrednotni občni

zbor, pri katerem se zajedno ustanovi društvo zemljiškopravniških uradnikov in izprašanih aspirantov za slovensko ozemlje v kraljevini SHS.

Drugi izredni občni zbor »Samopomoči« v Ljubljani. Sklep izrednega občnega zbora z dne 18. maja t. l., da stopi združba v likvidacijo, ne more postati pravokrep, ker je v oklicu izostala točka o likvidaciji. Zaradi te formalne hibe je tukajšnje sodišče vpis likvidacije odklonilo. Da se ustreže tudi formi, ki zahteva izrečno, da se postavi na dnevni red likvidacija, se vrši izredni občni zbor »Samopomoči« drugič 30. junija t. l. ob pol 7. zvečer v Mestnem domu v to svrhu, da se znova sklepa o likvidaciji zadruge in da se znova izvolijo likvidatorji.

Za tiskovni sklad »Našega Glasa« so darovali: Neimenovan v K. 1000 K, gosp. Pirkmaier Miroslav, davčni upravitelj v Slov. Bistrici, nabral 124 K, g. Cerkovnik Janez, davčni oficijal, Maribor, daroval 30 K, g. Roos Albert, višji davčni upravitelj, Tržič, daroval 15 K, g. Eržen Josip, Rogatec, daroval 13 K, g. Dolinšek Ivan, preglednik finančne kontrole, Podčetrtek, daroval 6 K 66 vin. Vsem naša najiskrenejša zahvala. **Uprava.**

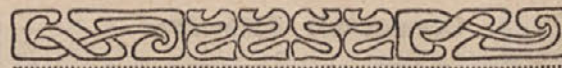
Društvo sodno - pisarniških in zemljiško - knjižnih uradnikov za slov. ozemlje v Ljubljani sklicuje v smislu § 17 društvenih pravil

izredni občni zbor

na dan 3. julija 1921 ob 14. uri (2. uri) popoldne v dvorano šte. 28 justične palače z običajnim dnevnim redom.

Najvažnejša točka dnevnega reda bo ustanovitev društva Zemljiškopravniških uradnikov za slovensko ozemlje v kraljevini SHS s sedežem v Ljubljani.

Pridite vsi!

Izredni občni zbor

»Samopomoči«, gospodarske zadruge jav. nam. in vpok., r. z. z. o. z. za mesto Ljubljano se vrši dne 30. junija t. l. ob pol 7. zvečer v Mestnem domu v Ljubljani s sledečim dnevnim redom:

1. Sklepanje o likvidaciji zadruge.
2. Volitev likvidatorjev.

Ako bi ta obč. zbor ob napovedanem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje z istim dnevnim redom obč. zbor, ki bo sklepčen ob vsaki udeležbi ne glede na število navzočih članov.

Načelstvo.

Izredni občni zbor

»Samopomoči«, gospodarske zadruge javnih nameščencev in vpokojencev r. z. z. o. z. za okraj Črnomelj

se vrši v nedeljo, dne 19. junija 1920 ob 10. uri dopoldne v prostorih okrajnega sodišča.

Dnevni red:

1. Sklepanje o likvidaciji zadruge.
2. Volitev likvidatorjev.
3. Slučajnosti.

Ako ne bi bil ta občni zbor ob navedenem času sklepčen, se vrši pol ure pozneje zbor z istim dnevnim redom, ki bo sklepčen ob vsaki udeležbi.

Načelstvo.

Najstarejša spedijska tvrdka v Sloveniji

R. RANZINGER

Ljubljana spedijska pisarna Ljubljana

Podjetje za prevažanje blaga juž. železnice. Brzovozni in tovarni nabiralni promet iz in v Avstrijo. Zacarinjenje. Podjetje za prevažanje pohištva. Skladišče s poseb. zaprtimi kabinami za pohištvo.

Brzjav: Ranzinger. 24-2 Interurban telefon 60.

A. Mihelič, Ljubljana

Šelenburgova ulica 1.

15-3

Trgovina s ščetinastimi izdelki. Galanterija in parfumerija. Edina zaloga jugoslovanskih

K V A R T

k a k o r

tarok,

marijaš, whist, primorka.

VZAJEMNA POSOJILNICA

REG. ZADRUGA Z O. J. V LJUBLJANI

dovoljuje javnim uslužbencem posojila na osebni kredit proti poroštvu, zasnambi na službene prejeme in zastavi življenjskih polic na daljšo dobo in proti malim mesečnim odplačilom :: **6% obresti.**

HRANILNE VLOGE SE OBREŠTUJEJO PO

4%.

Prošnje se rešujejo zelo hitro. Zahtevajte prospekt!

VELIKA ZALOGA

manufakturnega ter inozemskega modnega blaga.

Na debelo! Na drobno! Solidne cene!

LASTNI MODNI ATELJE.

Srajce, samoveznice (kravate), nogavice i. t. d.

PRVA KRANJSKA RAZPOSILJALNA

SCHWAB & BIZJAK

LJUBLJANA, Dvorni trg, pod Narodno kavarano.

Naročajte in širite „Naš Glas!“